

Kako napisati poročilo, članek, diplomsko nalogo, doktorsko disertacijo, knjigo, predlog raziskovalnega projekta...?

Zakaj pišemo tekst in komu je namenjen?

Kako najdemo primerno temo in postavimo dobra raziskovalna vprašanja?

Kako postavimo trditev in jo utemeljimo?

Struktura teksta.

W. C. Booth, G. G. Colomb, J. M. Williams. 1995.
The Craft of Research. Chicago: University of
Chicago Press

Zakaj pišemo tekst in komu je namenjen?

Zakaj pišemo tekst in komu je namenjen?

Raziskovanje je zbiranje informacij/podatkov s pomočjo katerih lahko rešimo problem, odkrijemo nekaj novega in prispevamo k znanju človeštva.

Zakaj pišemo tekst in komu je namenjen?

Raziskovanje je zbiranje informacij/podatkov s pomočjo katerih lahko rešimo problem, odkrijemo nekaj novega in prispevamo k znanju človeštva.

Vsak od nas občasno uporablja informacije drugih ljudi in važno je, da so bile raziskave teh ljudi zanesljive, rezultati pa točno zapisani.

Zakaj pišemo tekst in komu je namenjen?

Raziskovanje je zbiranje informacij/podatkov s pomočjo katerih lahko rešimo problem, odkrijemo nekaj novega in prispevamo k znanju človeštva.

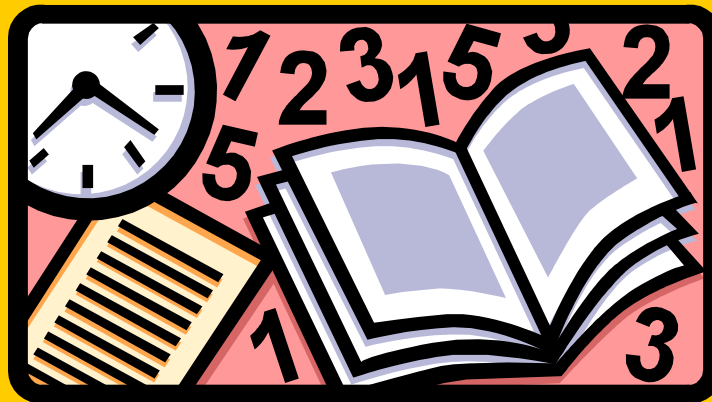
Vsak od nas občasno uporablja informacije drugih ljudi in važno je, da so bile raziskave teh ljudi zanesljive, rezultati pa točno zapisani.

Pišemo, da se naučimo zbirati podatke, jih spraviti v pregledno obliko in o njih poročati.

Pišemo, da podatkov ne pozabimo, jih bolje razumemo, oblikujemo svoje mnenje in lažje odkrijemo pomanjkljivosti v svojem razmišljanju.

Pri pisanju uporabljamo standardno strukturo teksta, da lažje in bolj sistematično pišemo ter nas tako tudi bralci lažje razumejo.

Pravilna ocena predznanja bralcev je pomembna – njihovega znanja nikakor ne smemo precenjevati ali podcenjevati.

Vsi bralci iz teksta na čim lažji način želijo izvedeti:

1. Kakšno je osnovno sporočilo teksta in na kakšen način je avtor prišel do tega mnenja?

2. Zakaj je to sporočilo pomembno za njih in na kakšen način bodo zaradi tega novega znanja spremenili svoje dosedanje prepričanje o neki problematiki?

Kako najdemo primerno temo in postavimo dobra raziskovalna vprašanja?

Kako najdemo primerno temo in postavimo dobra raziskovalna vprašanja?

Tema mora biti dovolj specifična (ozka), da je obvladljiva in jo moremo v danem času obdelati.

Kako najdemo primerno temo in postavimo dobra raziskovalna vprašanja?

Tema mora biti dovolj specifična (ozka), da je obvladljiva in jo moremo v danem času obdelati.

Postaviti moramo specifična vprašanja, ki bodo usmerjala raziskavo in vodila k razrešitvi določenega raziskovalnega problema.

Kako najdemo primerno temo in postavimo dobra raziskovalna vprašanja?

Tema mora biti dovolj specifična (ozka), da je obvladljiva in jo moremo v danem času obdelati.

Postaviti moramo specifična vprašanja, ki bodo usmerjala raziskavo in vodila k razrešitvi določenega raziskovalnega problema.

Zbrati je potrebnih dovolj podatkov/rezultatov, da lahko odgovorimo na zastavljena vprašanja.

Kako najdemo primerno temo in postavimo dobra raziskovalna vprašanja?

Tema mora biti dovolj specifična (ozka), da je obvladljiva in jo moremo v danem času obdelati.

Postaviti moramo specifična vprašanja, ki bodo usmerjala raziskavo in vodila k razrešitvi določenega raziskovalnega problema.

Zbrati je potrebnih dovolj podatkov/rezultatov, da lahko odgovorimo na zastavljena vprašanja.

Zakaj sta izbrana tema in problem pomembna ne samo zame, ampak tudi za druge raziskovalce?

tema

**raziskovalno
vprašanje**

Na primer: 'Obdelava gradiva z arheol. najdišča X' ni dovolj precizno definirana tema!

**neolitska keramika
z arheol. najdišča
Čatež**

**oblika ter način
izdelave in
uporabe
miniaturnih
posod**

**sta izdelava in
oblika miniaturnih
posod povezana z
njihovo funkcijo?**

**paleookolje v
Blejskem kotu
v zgodnjem
srednjem veku**

**vpliv človekove
dejavnosti na
paleookolje
Blejskega kota**

**je nastanek
današnje kulturne
krajine posledica
sprememb arh.
poselitvene slike in
ekonomije v zgod.
sred. veku?**

**raziskovalno
vprašanje**

**pomen
raziskave**

kdo?

kaj?

kje?

kdaj?

kako?

zakaj?

Kakšen je pomen raziskave - ne le zame, ampak tudi za druge raziskovalce?

Pa kaj potem, če vemo, kako so izdelovali posodo v Čatežu in zakaj se je uporabljala?

Zakaj je pomembno, da poznamo spremembe paleookolja v zgodnjem srednjem veku?

Definicija teme, raziskovalnega vprašanja in pomena raziskave

Na primer:

Raziskujem spremembe paleookolja v Blejskem kotu **ker želim ugotoviti** kdaj in kako je nastala današnja kulturna krajina, **da bi bolje razumela**, kako se je okolje spreminjalo v preteklosti in kako se ob vse močnejših klimatskih spremembah in človekovemu pritisku na okolje utegne spreminjati v prihodnosti.

1.Tema: Proučujem _____

2. Vprašanje: ker želim izvedeti kdo/kako/zakaj? _____

3. Utemeljitev: da bi razumela kako/zakaj/kaj? _____

Od vprašanj k problemom...

1.Tema: Proučujem _____

2. Vprašanje: ker želim izvedeti kdo/kako/zakaj? _____

3. Utemeljitev: da bi razumela kako/zakaj/kaj? _____

Najtežji del vsake raziskave je ocena pomena raziskave in 'škode', ki bi nastala, če raziskovalnega problema ne bi rešili.

Ali nerešen problem pomeni, da zaradi tega ne razumemo še nečesa pomembnejšega...?

Dobra definicija problema je pomembna – mnogi raziskovalci so postali bolj znani po dobri definiciji/odkritju novega raziskovalnega problema kot pa po njegovi rešitvi.

Uporaba virov

Pravilno in točno citiranje. Vsak stavek brez citata je ali splošno znana resnica ali vaše mnenje. Če povzimate po drugem avtorju brez citata je to kraja intelektualne lastnine! Iz teksta mora biti jasno, kdaj samo povzemaš mnenje drugega, kdaj pa se z njim strinjaš.

Uporaba virov

Pravilno in točno citiranje. Vsak stavek brez citata je ali splošno znana resnica ali vaše mnenje. Če povzemate po drugem avtorju brez citata je to kraja intelektualne lastnine! Iz teksta mora biti jasno, kdaj samo povzemaš mnenje drugega, kdaj pa se z njim strinjaš.

Ni pomembno samo, kaj posamezni avtorji mislijo, ampak tudi zakaj. Če se mnenji dveh avtorjev ujemata, je zanimivo vedeti, če jih utemeljujeta z istimi argumenti.

Če se viri ne ujemajo, je treba vedeti v čem je razlika – v podatkih, ki naj bi podpirali neko trditev ali v njihovi interpretaciji? Kateri avtor ima boljše argumente?

Uporaba virov

Pravilno in točno citiranje. Vsak stavek brez citata je ali splošno znana resnica ali vaše mnenje. Če povzimate po drugem avtorju brez citata je to kraja intelektualne lastnine! Iz teksta mora biti jasno, kdaj samo povzemaš mnenje drugega, kdaj pa se z njim strinjaš.

Ni pomembno samo, kaj posamezni avtorji mislijo, ampak tudi zakaj. Če se mnenji dveh avtorjev ujemata, je zanimivo vedeti, če jih utemeljujeta z istimi argumenti.

Če se viri ne ujemajo, je treba vedeti v čem je razlika – v podatkih, ki naj bi podpirali neko trditev ali v njihovi interpretaciji? Kateri avtor ima boljše argumente?

Zapiske je dobro spremeniti v tekst še preden postanejo neobvladljiv kup podatkov.

Vedno je dobro prositi prijatelja, sošolko, soseda, teto... da kritično prebere tekst.

Kako postavimo trditev in jo utemeljimo?

V raziskovalnem delu postavljamo trditve za katere menimo, da so nove in dovolj pomembne tudi za bralce.

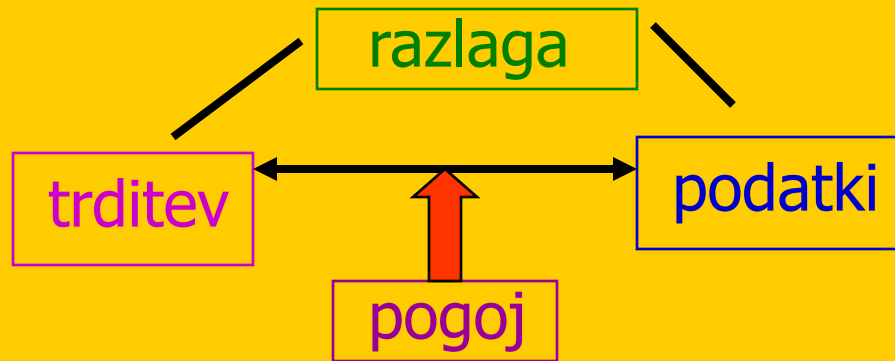
Pri tem smo dolžni utemeljiti, zakaj in kateri podatki podpirajo našo trditev.

Bralci bodo opazili vse šibke točke v naši argumentaciji in predlagali alternativne razlage, na kar mora biti avtor pripravljen.

Dobro argumentacijo sestavljajo:

- 1. Trditev** = mnenje, za katerega želite, da mu bralci verjamejo
- 2. Podatki**, ki trditev podpirajo
- 3. Jamstvo/razlaga**, zakaj so ti podatki relevantni za trditev
- 4. Pogoji**, pod katerimi ta trditev velja. Dejstva, ki bi lahko omejila pravilnost trditve.

Povezava med trditvijo in podatki ni vedno sama po sebi razumljiva.

'Povečanje količine peloda jelke na pelodnih diagramih je domnevno posledica klimatske spremembe na začetku 2. tisočletja pr. n. št., ko je klima v Sloveniji postala vlažnejša. Jelka je namreč drevesna vrsta, ki za svoje uspevanje potrebuje veliko vlage (citat!). Na sestavo gozda v 2. tis. pr. n. št. je poleg klime lahko vplivala tudi človekova dejavnost (razvoj metalurgije) in opustitev gozdne paše.' ...argumentacija + citati!

Če svojega mnenja ne utemeljite, potem veljate za arogantnega pisca, ki pričakuje, da mu bodo bralci slepo zaupali.

1. Trditev naj bo:

Pomembna

Sporna

Taka, ki prinaša nek nov pogled, da bralci ne zapravljajo časa s stvarmi, ki jih že poznajo, ampak s pomembnim novim problemom.

Specifična, ne `prodajajte megle`! Bolj precizna je trditev, več podatkov boste rabili za njeno utemeljevanje.

1. Trditev naj bo:

Pomembna

Sporna

Taka, ki prinaša nek nov pogled, da bralci ne zapravljajo časa s stvarmi, ki jih že poznajo, ampak s pomembnim novim problemom.

Specifična, ne `prodajajte megle`! Bolj precizna je trditev, več podatkov boste rabili za njeno utemeljevanje.

2. Podatki, ki to trditev utemeljujejo, naj bodo:

točni, natančni, dovolj obsežni, reprezentativni, avtoritativni, razumljivi.

3. Razlaga

Raziskovalci smo dolžni razložiti, zakaj so naši podatki relevantni za razrešitev specifičnega problema.

3. Razlaga

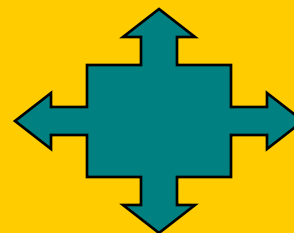
Raziskovalci smo dolžni razložiti, zakaj so naši podatki relevantni za razrešitev specifičnega problema.

Razlaga mora biti pravilna, jasna, včasih je težko vedeti, kateri splošni principi rabijo razlago.

Če razlagamo vsem razumljive stvari, lahko užalimo bralca. Če zahtevnejših povezav med podatki in trditvijo ne razložimo, je naša argumentacija nerazumljiva.

Kaj pa, če imamo dve (ali več) razlag, ki so si med seboj nasprotujoče?

Na primer:

'Pravico imamo do svobodnega izražanja v javnosti.'

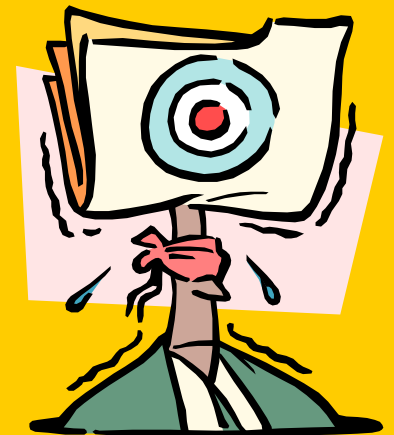
'V javnosti imamo pravico, da drugi ljudje ne vdirajo v našo zasebnost in prostor.'

Kako testirati take trditve, ki imajo različno utemeljitev?
Kaj bi rekli bralci...?

Šest osnovnih tipov razlag - kako jih branimo/spodbijamo?

1. Razlage, ki temeljijo na empiričnih izkušnjah

Lastne raziskave ali raziskave drugih raziskovalcev. Če jih želite izpodbijati potrebujete lastne, boljše empirične podatke.

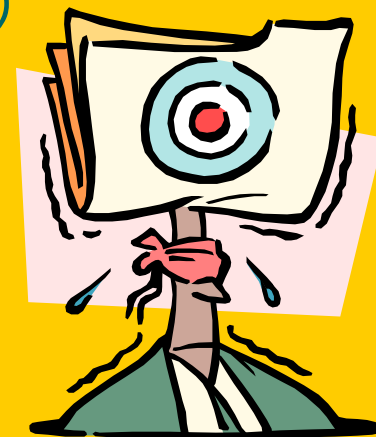
Šest osnovnih tipov razlag - kako jih branimo/spodbijamo?

1. Razlage, ki temeljijo na empiričnih izkušnjah

Lastne raziskave ali raziskave drugih raziskovalcev. Če jih želite izpodbijati potrebujete lastne, boljše empirične podatke.

2. Razlage, ki temeljijo na avtoriteti raziskovalca

Nekaterim raziskovalcem verjamemo zaradi njihovega znanja, položaja ali osebnosti. Če želimo izpodbijati njihove trditve, potem moramo pokazati, da 'avtoritete' niso specialisti za neko ozko področje, ali pa da ne poznajo nekaterih podatkov (ali – celo – da nekdo sploh ni 'avtoriteta' na svojem področju)

Šest osnovnih tipov razlag - kako jih branimo/spodbijamo?

1. Razlage, ki temeljijo na empiričnih izkušnjah

Lastne raziskave ali raziskave drugih raziskovalcev. Če jih želite izpodbijati potrebujete lastne, boljše empirične podatke.

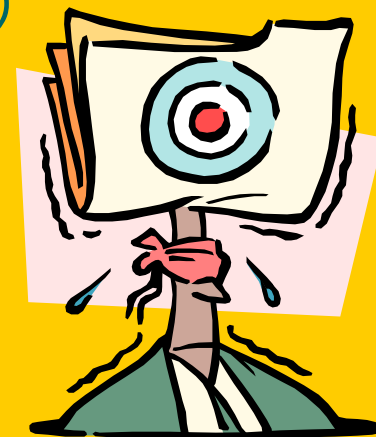
2. Razlage, ki temeljijo na avtoriteti raziskovalca

Nekaterim raziskovalcem verjamemo zaradi njihovega znanja, položaja ali osebnosti. Če želimo izpodbijati njihove trditve, potem moramo pokazati, da 'avtoritete' niso specialisti za neko ozko področje, ali pa da ne poznajo nekaterih podatkov (ali – celo – da nekdo sploh ni 'avtoriteta' na svojem področju)

3. Razlage, ki temeljijo na predhodnem znanju in prepričanjih, sistem definicij, principov, teorij

n-pr. 'Vsota dveh lihah števil je sodo število.'

Izpodbijanje je težko delo – lahko postaviš pod vprašaj celoten sistem ali pa pokažeš, da individualna razlaga ne sodi vanj.

Šest osnovnih tipov razlag - kako jih branimo/spodbijamo?

4. Splošne kulturne razlage

Se postopno spreminjajo skozi čas, Izpodbijanje je zelo težko, ker s tem izpodbijamo temelje lastne kulture.

5. Metodološke razlage

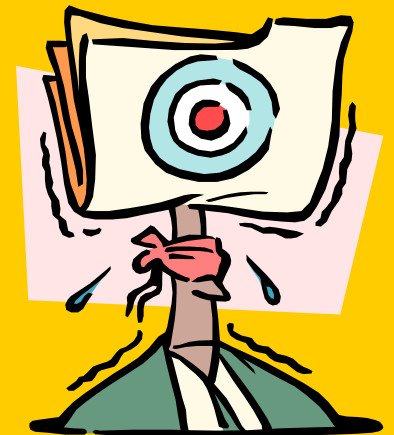
Na primer: Če Y vedno sledi X, potem X lahko povzroča Y.'

Težko jih je izpodbijati, lahko pa navajamo redke primere,(izjeme), ko ta princip ne drži.

6. Zaupanje

'To je samo po sebi razumljivo.'

Avtor ne bo utemeljeval, ampak pričakuje, da mu zaupamo.

Kako postavimo omejitve svojim trditvam?

Vsaka trditev sproži vprašanje, kako verjetna je in pod kakšnimi pogoji velja. S tem, ko postavimo omejitve lastni trditvi, naš tekst pridobi na verodostojnosti.

Kako postavimo omejitve svojim trditvam?

Vsaka trditev sproži vprašanje, kako verjetna je in pod kakšnimi pogoji velja. S tem, ko postavimo omejitve lastni trditvi, naš tekst pridobi na verodostojnosti.

To lahko napravimo na štiri različne načine:

1. Zavrremo možne ugovore

Bralci najpogosteje ugovarjajo navedenim podatkom in njihovi razlagi, zato je pomembno vnaprej predvideti, kakšni bi lahko bili njihovi ugovori. Če podatkov, ki nasprotujejo naši trditvi nismo upoštevali, je potrebno povedati zakaj.

Kako postavimo omejitve svojim trditvam?

Vsaka trditev sproži vprašanje, kako verjetna je in pod kakšnimi pogoji velja. S tem, ko postavimo omejitve lastni trditvi, naš tekst pridobi na verodostojnosti.

To lahko napravimo na štiri različne načine:

1. Zavrremo možne ugovore

Bralci najpogosteje ugovarjajo navedenim podatkom in njihovi razlagi, zato je pomembno vnaprej predvideti, kakšni bi lahko bili njihovi ugovori. Če podatkov, ki nasprotujejo naši trditvi nismo upoštevali, je potrebno povedati zakaj.

2. Priznamo očitke, ki jih ne moremo zavrni.

Če jih odkrijejo bralci, bodo mislili, da se jih raziskovalec ni zavedal, ali – kar je še huje – da jih je hotel prikriti. Seveda naj bo takih 'očitkov' čim manj!

3. Določimo/omejimo pogoje, pri katerih naša trditev velja.

3. Določimo/omejimo pogoje, pri katerih naša trditev velja.

4. Ocenimo doseg in verjetnost svojih trditev in podatkov.

Uporaba fraz 'ena od', 'verjetno', 'najverjetneje' – kaže na previdnost pisca, če jih je preveč pa na pretirano negotovost.

Pisanje

Na začetku je dobro razmisliti:

O tem kaj bralci pričakujejo in kakšno predznanje imajo,

Ali se želiš predstaviti kot strasten zagovornik nečesa ali nepristranski opazovalec?

O tem, katero vprašanje bo obravnavalo neko vrzel v znanju, problem, ki ga želimo rešiti,

Katera je moja glavna trditev?

Kakšno je zaporedje posameznih delov teksta?

Pisanje

Na začetku je dobro razmisliti:

O tem kaj bralci pričakujejo in kakšno predznanje imajo,

Ali se želiš predstaviti kot strasten zagovornik nečesa ali nepristranski opazovalec?

O tem, katero vprašanje bo obravnavalo neko vrzel v znanju, problem, ki ga želimo rešiti,

Katera je moja glavna trditev?

Kakšno je zaporedje posameznih delov teksta?

Večina piscev pušča manjše stvari, kot je
n. pr. korektura slovničnih napak za na konec

Za mnenje sprašujejo ljudi, ki jim zaupajo

Trajalo bo dlje, kot si mislimo

Pisanje prvega osnutka teksta

Lahko ga pišemo po temah, še boljše pa je, če ga sestavimo po osnovnih vprašanjih in trditvah.

Primer:

PO TEMAH

1. Uvod: uporaba urejevalnika besedil v razredu
2. Uporaba urejevalnika besedil
 - a) Razred
 - b) Laboratorij
 - c) ?
- ...

PO RAZ: VPRAŠANJIH/TRDITVAH

1. Uvod: vrednost urejevalnikov besedil v razredu negotova
2. Različna uporaba ima različne učinke
 - a) Za študente in učitelje
 - b) Povezava računalnikov v laboratoriju omogoča interakcijo
 - c) ?
- ...

Štirje glavni problemi pri pisanju prvega osnutka teksta

1. Ne ponavljaj dobesedno, kaj je naloga raziskave, ker s tem zakriješ osnovno vprašanje.

Štirje glavni problemi pri pisanju prvega osnutka teksta

1. Ne ponavljaj dobesedno, kaj je naloga raziskave, ker s tem zakriješ osnovno vprašanje.
2. Ne zaupaj preveč svojim virom – ne kopiči citatov, povzetkov in rezultatov (podatkov, laboratorijskih meritev) brez jasno izraženega lastnega mnenja in analize gradiva.

Štirje glavni problemi pri pisanju prvega osnutka teksta

1. Ne ponavljaj dobesedno, kaj je naloga raziskave, ker s tem zakriješ osnovno vprašanje.
2. Ne zaupaj preveč svojim virom – ne kopiči citatov, povzetkov in rezultatov (podatkov, laboratorijskih meritev) brez jasno izraženega lastnega mnenja in analize gradiva.
3. Ne organiziraj svojega članka izključno okrog podatkov (n. pr. 'po najdiščih', 'obdobjih'), ampak bolj glede na temo.

Štirje glavni problemi pri pisanju prvega osnutka teksta

1. Ne ponavljaj dobesedno, kaj je naloga raziskave, ker s tem zakriješ osnovno vprašanje.
2. Ne zaupaj preveč svojim virom – ne kopiči citatov, povzetkov in rezultatov (podatkov, laboratorijskih meritev) brez jasno izraženega lastnega mnenja in analize gradiva.
3. Ne organiziraj svojega članka izključno okrog podatkov (n. pr. 'po najdiščih', 'obdobjih'), ampak bolj glede na temo.
4. Bralcev ne zanima podroben potek tvojega dela v zadnjih mesecih, letih, z vsemi problemi in stranpotmi vred.

Osnovne faze pri pisanju prvega osnutka

1. Odloči se, kje bo napisano glavno sporočilo teksta – v zadnjem stavku uvoda ali pa šele v zaključku. Prva odločitev daje več avtonomije bralcem, ker že takoj na začetku vedo, kam je članek namenjen.

Osnovne faze pri pisanju prvega osnutka

1. Odloči se, kje bo napisano glavno sporočilo teksta – v zadnjem stavku uvoda ali pa šele v zaključku. Prva odločitev daje več avtonomije bralcem, ker že takoj na začetku vedo, kam je članek namenjen.

2. Pisanje uvoda – lahko napišemo samo, kaj je tema članka (čeprav je bolje, da ustvarimo še malo konteksta), nato predstavimo problem in njegovo rešitev. Če imate s tem probleme lahko za začetek še vedno uporabite suhoparno formulo: 'Proučujem X, ker želim izvedeti Y, da bi bolje razumel/razumela Z.'

Osnovne faze pri pisanju prvega osnutka

1. Odloči se, kje bo napisano glavno sporočilo teksta – v zadnjem stavku uvoda ali pa šele v zaključku. Prva odločitev daje več avtonomije bralcem, ker že takoj na začetku vedo, kam je članek namenjen.

2. Pisanje uvoda – lahko napišemo samo, kaj je tema članka (čeprav je bolje, da ustvarimo še malo konteksta), nato predstavimo problem in njegovo rešitev. Če imate s tem probleme lahko za začetek še vedno uporabite suhoparno formulo: 'Proučujem X, ker želim izvedeti Y, da bi bolje razumel/razumela Z.'

3. Potrebne so še dodatne informacije n.pr. oris dosedanjih raziskav. Ta del naj ne bo predolg, da bodo bralci lažje spremljali tisto, kar sledi.

Osnovne faze pri pisanju prvega osnutka

1. Odloči se, kje bo napisano glavno sporočilo teksta – v zadnjem stavku uvoda ali pa šele v zaključku. Prva odločitev daje več avtonomije bralcem, ker že takoj na začetku vedo, kam je članek namenjen.

2. Pisanje uvoda – lahko napišemo samo, kaj je tema članka (čeprav je bolje, da ustvarimo še malo konteksta), nato predstavimo problem in njegovo rešitev. Če imate s tem probleme lahko za začetek še vedno uporabite suhoparno formulo: 'Proučujem X, ker želim izvedeti Y, da bi bolje razumel/razumela Z.'

3. Potrebne so še dodatne informacije n.pr. oris dosedanjih raziskav. Ta del naj ne bo predolg, da bodo bralci lažje spremljali tisto, kar sledi.

4. Postavi si ustrezni vrstni red argumentiranja

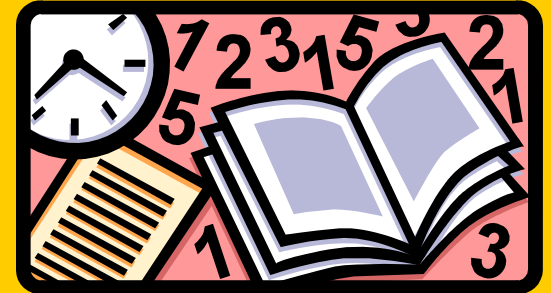
-od starega k novemu, od znanega k neznanemu, bralci se radi gibljejo od tistega, kar že poznajo k tistemu, česar še ne poznajo

-od kratkih in preprostih stavkov k dolgim in bolj kompleksnim

-od manj spornih k bolj spornim trditvam

Dva osnovna sloga pisanja

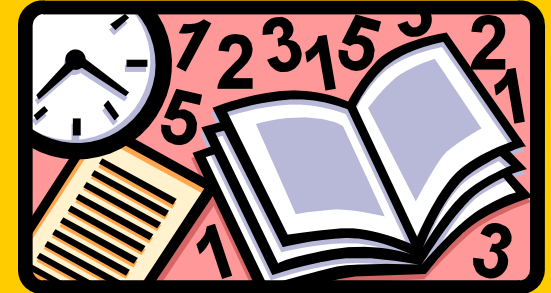
hitro in z napakami, manjkajočimi citati, ki jih dodamo kasneje
ali pa bolj počasi brusimo vsak stavek posebej

Dva osnovna sloga pisanja

hitro in z napakami, manjkajočimi citati, ki jih dodamo kasneje
ali pa bolj počasi brusimo vsak stavek posebej

Izogibaj se plagiatorstva – ne uporabljaljaj besed ali misli drugega brez ustreznih citatov - namerno plagiatorstvo je kraja!

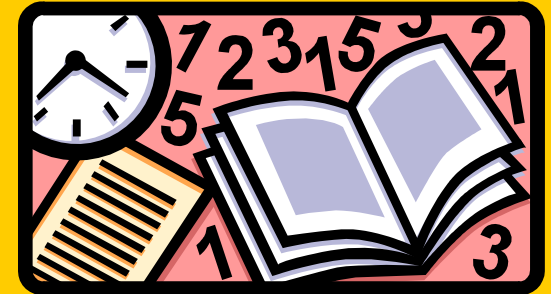
Plagiat je celo, če uporabljaš enake ali zelo podobne posamezne fraze ali stavke brez da bi bilo to jasno označeno, pa čeprav potem vir citiraš.

Dva osnovna sloga pisanja

hitro in z napakami, manjkajočimi citati, ki jih dodamo kasneje
ali pa bolj počasi brusimo vsak stavek posebej

Izogibaj se plagiatorstva – ne uporabljaljaj besed ali misli drugega brez ustreznih citatov - namerno plagiatorstvo je kraja!

Plagiat je celo, če uporabljaš enake ali zelo podobne posamezne fraze ali stavke brez da bi bilo to jasno označeno, pa čeprav potem vir citiraš.

Preobsežno citiranje navadno pomeni, da ponujaš le zelo malo svojega lastnega dela.

Če je citiranje premalo obsežno, imajo tvoje trditve premalo opore in ni jasno, v kakšnem odnosu so do dela drugih.

Slikovno gradivo – tabele, diagrami, zemljevidi

Številke, ki bi med tekstom izgledale nepregledno, damo v tabelo.

Tabele so bolj natančne, diagrami pa imajo večji vizualni učinek.

Diagrami in grafi imajo veliko sugestivno moč.

Kaj je pregledno?

Kaj je etično?

Ponovni pregled strukture teksta in argumentacije

Na koncu sledi še najtežje - ponovno branje teksta z zornega kota bralca. Potrebno se je odreči našemu subjektivnemu, pristranskemu pogledu na tekst.

Pri tem lahko slediš štirim fazam:

1. Določi splošno shemo ter razdeli tekst na posamezne dele, na primer uvod in zaključek. Nato poišči ključne stavke, na primer glavno trditev (=zadnji stavek uvoda) in najpomembnejši stavek zaključka in ju primerjaj. Ne smeta si nasprotovati. Stavek v zaključku mora biti bolj specifičen od tistega v uvodu.

Ponovni pregled strukture teksta in argumentacije

Na koncu sledi še najtežje - ponovno branje teksta z zornega kota bralca. Potrebno se je odreči našemu subjektivnemu, pristranskemu pogledu na tekst.

Pri tem lahko slediš štirim fazam:

1. Določi splošno shemo ter razdeli tekst na posamezne dele, na primer uvod in zaključek. Nato poišči ključne stavke, na primer glavno trditev (=zadnji stavek uvoda) in najpomembnejši stavek zaključka in ju primerjaj. Ne smeta si nasprotovati. Stavek v zaključku mora biti bolj specifičen od tistega v uvodu.

2. Določi glavne odseke teksta in v vsakem najpomembnejšo trditev. Če tega ne moreš, tudi tvoji bralci ne bodo mogli.

3. Preveri kontinuiteto svoje teme. So ključne trditve med seboj povezane in si logično sledijo? So ključne besede v uvodu jasno povezane s tistimi v zaključku?

4. Preveri, ali tekst tvori neko zaključeno celoto. Preberi ključne stavke, kot da bi tvorili en odstavek. Vprašaj za nasvet prijatelja, sošolca, sorodnika...

3. Preveri kontinuiteto svoje teme. So ključne trditve med seboj povezane in si logično sledijo? So ključne besede v uvodu jasno povezane s tistimi v zaključku?

4. Preveri, ali tekst tvori neko zaključeno celoto. Preberi ključne stavke, kot da bi tvorili en odstavek. Vprašaj za nasvet prijatelja, sošolca, sorodnika...

Še enkrat preveri, da gre res za jasno izraženo trditev, ne pa le lepljenko citatov in podatkov.

Preveri kvaliteto argumentacije. So podatki zanesljivi in jasno povezani s trditvijo, so omejitve definirane? Je iz teksta jasno, zakaj tako mislite?

Naslov – mora biti informativen in ne sme le najaviti glavne teme teksta, ampak tudi nakazati problem/trditev, ki je izražena v tekstu.

Abstrakt – definira raziskovalni problem in najavi temo članka ter se konča z glavno trditvijo ali iztočnico za kasneje napisano glavno trditev. Lahko tudi na kratko povzame ugotovitve raziskave.

Pregled teksta in korektura sloga

Od opazovanja teksta kot celote se moramo spet vrniti k posameznim stavkom. Ne smejo biti preveč zapleteni in nejasni, pa tudi pretirano poenostavljeni ne.

Kako povečamo jasnost napisanega?

Pregled teksta in korektura sloga

Od opazovanja teksta kot celote se moramo spet vrniti k posameznim stavkom. Ne smejo biti preveč zapleteni in nejasni, pa tudi pretirano poenostavljeni ne.

Kako povečamo jasnost napisanega?

'Izsekavanje deževnega gozda zaradi kratkotrajnih gospodarskih koristi lahko vodi v poškodbo celotne biosfere.'

'Če deževni gozd izsekavamo zaradi kratkotrajnih gospodarskih koristi, lahko poškodujemo celotno biosfero.'

'Če bo Brazilija nadaljevala z izsekavanjem deževnega gozda zaradi kratkotrajnih gospodarskih koristi, lahko poškoduje celotno biosfero.'

Pregled teksta in korektura sloga

Od opazovanja teksta kot celote se moramo spet vrniti k posameznim stavkom. Ne smejo biti preveč zapleteni in nejasni, pa tudi pretirano poenostavljeni ne.

Kako povečamo jasnost napisanega?

'Izsekavanje deževnega gozda zaradi kratkotrajnih gospodarskih koristi lahko vodi v poškodbo celotne biosfere.'

'Če deževni gozd izsekavamo zaradi kratkotrajnih gospodarskih koristi, lahko poškodujemo celotno biosfero.'

'Če bo Brazilija nadaljevala z izsekavanjem deževnega gozda zaradi kratkotrajnih gospodarskih koristi, lahko poškoduje celotno biosfero.'

Jasno določi osebke v stavku

Uporabljaljaj glagole za opis pomembnih dejanj.

Stavki naj prehajajo drug v drugega, od že znanega (necesa iz prejšnjega stavka) k novem.

Uvod

Pogosto ga je dobro napisati na koncu. Sestavljen je iz konteksta, definicije problema + nakazane rešitve.

Uvod

Pogosto ga je dobro napisati na koncu. Sestavljen je iz konteksta, definicije problema + nakazane rešitve.

mirna, stabilna situacija

'Nekega sončnega jutra je rdeča kapica veselo hitela k babici, ko je nenadoma izza drevesa skočil hudobni volk in jo močno prestrašil.'

moteč problem

V nadaljevanju se problem še bolj zaplete, preden se razreši.

Uvod

Pogosto ga je dobro napisati na koncu. Sestavljen je iz konteksta, definicije problema + nakazane rešitve.

mirna, stabilna situacija

'Nekega sončnega jutra je rdeča kapica veselo hitela k babici, ko je nenadoma izza drevesa skočil hudobni volk in jo močno prestrašil.'

moteč problem

V nadaljevanju se problem še bolj zaplete, preden se razreši.

Tudi raziskovalni članek za svoje izhodišče vzame mirno, stabilno situacijo (s katero se vsi strinjajo...), ki jo zmoti problem.

Problem moramo razrešiti že v uvodu, kar lahko naredimo na dva načina:

1. Na kratko napišemo rešitev problema.

2. Samo nakažemo o čem bo tekla beseda v nadaljevanju in s tem obljubimo, da bomo rešitev zapisali na koncu teksta.

Nakazati moramo dovolj precizno + moramo paziti, da je rešitev problema res na koncu stavka, drugače bodo bralci razočarani. Mnogi tudi nimajo potrpljenja, da bi se prebili preko več strani teksta, preden ugotovijo kakšna je glavna poanta članka.

'Nesrečni' prvi (in zadnji) stavek...!

Ne začni z dolgočasno in zelo podrobno definicijo ali neko zelo pompozno izjavo. Izogibaj se fraze 'Ta članek bo proučeval...' – oglej si nekaj primerov v knjigi 'The Craft of Research'.

Zaključek naj se ujema z uvodom. Pojdi še dlje kot v uvodu in nakaži, zakaj je rešitev problema pomembna. Lahko tudi nakažeš smer, v katero bodo šle bodoče raziskave.

'Nesrečni' prvi (in zadnji) stavek...!

Ne začni z dolgočasno in zelo podrobno definicijo ali neko zelo pompozno izjavo. Izogibaj se fraze 'Ta članek bo proučeval...' – oglej si nekaj primerov v knjigi 'The Craft of Research'.

Zaključek naj se ujema z uvodom. Pojdi še dlje kot v uvodu in nakaži, zakaj je rešitev problema pomembna. Lahko tudi nakažeš smer, v katero bodo šle bodoče raziskave.

Uvod

1. Začetni citat/dejstvo
2. Kontekst/dosedanje raziskave
3. Problem
4. Zakaj ga je pomembno rešiti
5. Povzetek rešitve

Zaključek

5. Povzetek rešitve
4. Njen širši (aplikativni) pomen
3. Česa še vedno ne vemo
2. Poziv k nadaljnjim raziskavam
1. Zaključni citat/dejstvo

Raziskovalna dejavnost in etika

Nekaj očitnih etičnih načel:

Preprečiti je treba krajo rezultatov drugih in ponarejanje rezultatov raziskave. Ohranitev virov in podatkov za prihodnje rodove raziskovalcev je pomembna.

Druga etična načela o tem, kje postaviti mejo med mojimi in vašimi koristmi niso več tako jasna in nedvoumna. Prisluhni je treba svoji vesti in delati v dobro obojih...

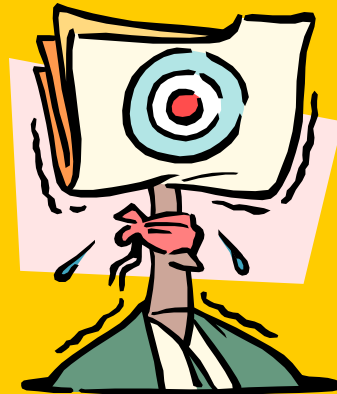

P.S. ZA SLOVENSKI PROSTOR

Raziskovalna dejavnost ni slovenska, angleška, nemška, ameriška..., **znanost je mednarodna.**

Vsak raziskovalec je dolžan svoje mnenje zelo dobro utemeljiti in vsak drugi raziskovalec ga ima pravico ostro kritizirati.

P.S. ZA SLOVENSKI PROSTOR

Raziskovalna dejavnost ni slovenska, angleška, nemška, ameriška..., **znanost je mednarodna.**

Vsak raziskovalec je dolžan svoje mnenje zelo dobro utemeljiti in vsak drugi raziskovalec ga ima pravico ostro kritizirati.

N.B. Ne zapravite večine svojega časa za to, da dlakocepsko iščete manjše napake drugih. Od tega, da drugemu 'crkne krava' imamo lahko vsi škodo. **Dobra kritika je konstruktivna kritika.** Taka, kjer je kritik raziskovalnemu problemu posvetil vsaj toliko časa kot kritizirani avtor in s svojim delom in rezultati lahko pokaže, kako bi problem lahko bolje rešili.